

»Slovanska knjižnica« je s svojim 26. snopičem završila prvi letnik svojega izhajanja. V 24. snopiču čitamo poleg »Čarovnice«, novele, katero je srbski spisal *Velja M. Miljković* in poslovenil *Ivan Sivec*, pripovedko grofa *L. N. Tolstega* »Tri smrti«, iz ruščine poslovenil *Podravski*. — V 25. snopiču je *A. G(aberšček)* priobčil kitico narodnih pripovedek iz soških planin, med katerimi so nekatere sosebno lepe in nove varijante; želeti je, da bi se nadaljevale te pripovedke, ki so res zbraue in napisane »Iz naroda za narod«. Po tretji polji je nekaj izostalo, zakaj na 48. in 49. strani je tekst pretrgan in zató neumeven. — Poslednji snopič prvega letnika prinaša v prevodu *S. Gregorčiča* ml. tri povesti: »Lotarijka«, hrvaški spisal *Večeslav Novak*, »Izgubljeni sin«, iz srbskega »Putnika« leta 1862. in »Mrtvaška srajca«, iz ruščine po *F. Oberkneževiči* v »Putniku« leta 1862. »Lotarijka« je lepa povest, drugi dve pa pripadata tistemu blagu, katerega gre dvanajst kosov na ducat, Slovanska firma sama nikakor še ni porok, da je delo res dobro! — Snopič 27. prinaša poučno povest češkega pisatelja *Čekala* »Preskušnja in rešitev ali domá najbolje«, poslovenil *Simon Gregorčič* ml. Da bi bil le jezik boljši, nego je! — Uredništvo »Slovanske knjižnice« naznanja, da ob sedanjem gmotnem razmerji ne more plačevati velikih pisateljskih nagrad, vendar rado plačuje 25 kr. stran za dobre prevode in 40 kr. stran za dobre izvornike. Mogoče, da za dobre izvornike še kakó izposluje častno nagrado. — O 28. snopiču glej poročilo na drugem mestu.

Zlate jagode. Zbirka basnij za slovensko mladino in preprosto ljudstvo. Nabral *Anton Kosi*, učitelj. V Ljubljani. Izdala in založila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg. 1894, 8°. 144 str. — Ta lično natisnjena knjižica obseza nad poldrugo stotino jako lepih basnij, izvorno slovenskih in preloženih. Zlog je prijeten, jezik pravilen. Najprimerneje menda pohvalimo to delo, če pravimo, da je popolnoma vredno lepega svojega imena. Ker so »Zlate jagode« mimo tega prva knjiga svoje vrste, zato se izvestno hitro razširijo med šolsko mladino in preprosto ljudstvo. Cena vezanemu izvodu 60 kr.

Slovenske pesmi za štiri moške glasove. Zložil in slavnemu pevskemu društvu »Nabrežina« udano poklonil *H. Volarič*. Op. 10. Cena 85 kr. Tiskali Eberle in dr. na Dunaji. — Veselo naznanjamo ta krasno natisnjene zvezek, obsezajoč 13 izbornu uglasbenih pesmij na sledeče tekste: 1. Eno devo le bom ljubil, Gregorčič. 2. Moja domovina, Gregorčič. 3. Zdravijca, Funtek. 4. Razstanek, Levstik. 5. Kvišku, bratje! ? 6. Vzvečer, Levstik. 7. Bedak je, Bedének. 8. Čolničku, Gregorčič. 9. Novinci, Krilan. 10. Slovo. ? 11. Pomlad in jesen, Levstik. 12. Ti osrečiti jo hoti! Gregorčič. 13. Nos. ? — Ni lahko mogoče na malem prostoru povoljno oceniti umotvorov našega nadarjenega in priljubljenega skladatelja; zatorej samo to-le: Volarič je v svojih glasbotvorih pikanten, živ, zelo bistroumen, celo koketen; zlasti hoče razveseljevati sebe in druge; sentimentalnosti ne pozna, toda s svojimi umotvori zna izražati burno življenje. Zato pa je prav slovenska pesem njegovo polje, na katerem se giblje kar najuspešneje: tu so domá njega skakajoče melodije, njega ostro naudarjena ritmika in pikantna harmonizacija. Omeniti nam je še, da so te Volaričeve skladbe do cela originalne, in za to ne uporablja raznovrstnega glasbenega lišpa, da bi dosegel z njim »apparence de jeunesse«; povsod veje iz teh skladeb gracijoznost, ki očara poslušalca. Po tem moremo zvezek z mirno vestjo pripočiti takó-le: Dragi rojaki! Pod pirajte z obilo naročnino vrlega našega skladatelja v čast sebi in narodu! — Zvezek se dobiva jedino le pri g. skladatelji v Devinu na Krasu,

D. Fajgelj.

Petdesetletnica Simona Gregorčiča. Simon Gregorčič je dné 14. m. m. praznoval petdesetletnico svojega rojstva. Nas veže dvojna dolžnost, da se spominjamo tega praznika: prvič je Gregorčič baš v našem listu priobčil dolgo niz najlepših proizvodov svojega srca in uma, drugič pa je stališče Gregorčičevo v naši književnosti — sedanji in prejšnji

— tako, da ga lahko prištevamo prvim pesnikom, kar jih je sploh porodila zemlja slovenska, da pa je takisto znan in čislán tudi pri drugih narodih slovanskih. Vsaka hvalna beseda, vsako ocenjanje njegovih del se nam zdi tem bolj odveč, ker je naš list že pred dvanajstimi leti korenito obrazložil Gregorčičevo delovanje in priobčil popoln njegov življenjepís. Dovolj bodi, da se tudi »Ljubljanski Zvon« od srca pridružuje vsem mnogoštevilnim gratulantom, ki so pesniku ob njega petdesetletnici izrazili svoje simpatije in tako vsaj nekoliko izjednačili, kar so pred leti pregrešili objestni sodniki; tudi mi kličemo dičnemu pesniku svoj najlepši pozdrav z iskreno željo, da bi mu nebo prisodilo še dolgo dolgo vrsto let! — Lep književen spomenik je postavila Gregorčiču »Slovanska knjižnica« v svojem 28. pomnoženem snopiči, ki je do cela posvečen samó Gregorčiču. V uvodu prinaša ta zvezek nekaj časniških glasov, potem prigodno pesem, katero je priobčil v »Slov. Narodu« *A. Funtek*, dalje ponatisnjen članek »Zlata knjiga« iz našega lista, končno pa najlepše izbrane pesmi Gregorčičeve. V dodatku so še raznovrstne častitke, katere je prejel pesnik na svoj rojstveni dan. Reči moramo, da je baš ta zvezek »Slovanske knjižnice« vreden najlepšega priporočila; cena 15 kr. je takó nizka, da jo lahko utrpí sleharna slovenska hiša, ki bi sploh ne imela biti brez Gregorčičevih poezij!

Iz šolskih izveštij. Prejeli smo »Letno izveštje c. kr. obrtnih strokovnih šol za obdelovanje lesa in za umetno vezenje in šivanje čipek v Ljubljani o šolskem letu 1893./94.« in »Letno poročilo štirirazredne ljudske šole v Mokronogu.« Prvo priobčuje kratek članek o lesenem stropu iz leta 1638. v Kranji, čegar slika je priložena izveštju; spisal ga je ravnatelj *Ivan Šubič*; v drugem pa čítamo zanimljiv spis o Mokronogu iz peresa nadučitelja *Jerneja Ravnikarja*.

Slovensko gledališče. Dramatično društvo je priredilo do vštetega dné 28. m. m. trinajst predstav. Dné 27. septembra se je predstavljala prvič žala igra v petih dejanjih »Ludvik XI.«, francoski spisal *Casimir Delavigne*, prosto poslovenil *J. B.*; dné 30. septembra igra s petjem »Materin blagoslov ali nova Chonchon«; dné 2. oktobra opera »Čarostrelec«; dné 4. oktobra drugič žala igra »Ludvik XI.«; dné 6. oktobra prvič vesela igra v štirih dejanjih »Knjižničar«, spisal *G. pl. Moser*, na slovenski jezik preložil *M. M.*; dné 9. oktobra prvič ljudski igrokaz s petjem in plesom v treh delih »Graničarji« ali »Proščenje na sv. Elije dan«, hrvaški spisal *Jos. Freudenreich*; dné 12. oktobra opera „V vodnjaku“ in „Cavalleria rusticana“; dné 14. oktobra drugič vesela igra „Knjižničar“; dné 18. oktobra prvič opereta v treh dejanjih „Mam'zelle Nitouche“, spisala *H. Meilhac* in *A. Millaud*, godbo zložil *Hervé*, preložil *Fr. Gestrin*; dné 20. oktobra drugič „Mam'zelle Nitouche“; dné 23. oktobra prvič vesela igra v štirih dejanjih „Oti možjé!“, spisal *Julij Rosen*, poslovenil *F. H.*; dné 26. okt. opera „Pre-nočišče v Granadi“ in dné 28. okt. drugič igrokaz „Graničarji“. — V slovenski gledališki umetnosti se je pojavil od lanske dóbe izreden napredek; sedaj imamo vsaj gledališče, katerega nas ni treba biti sram, in naši igralci so resnični igralci, katere je treba meriti nekoliko drugače nego dosihdob, ko smo bili tako rekoč že zadovoljni z zgolj dobro voljo dotičnega igralca ali dotične igralke. Naš ensemble na konci zadnje gledališke dóbe je bil tak, da nas je naudajal upravičen strah za letošnjo sezono; vse se je majalo, rušilo, vse je razpadalo. Očito je bilo treba vliti nekaj nove krvi staremu onemoglemu truplu, pridobiti je bilo treba novih igralcev, sosebno ko sta odšla gospod Borštnik in njegova gospá, dvojica, o kateri sami je bilo prav za prav vredno resno govoriti. Dobili smo nadomestnike: »Dramatično društvo« je angažiralo g. *Rudolfa Inemanna* iz Prage, jako inteligentnega, elegantnega igralca; njega soprogo, izšolano koloraturno pevko; iz Zagreba je došel kot režiser g. *Jožef Freudenreich-Veselič*; poleg njega imamo g. *Jožef Aniča* s soprogo. Opera ima dosedanje pevsko osobje, samó namesto lauske altistke se je anga-